

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 30—	celo leto naprej . . . K 34—
pol leta 15—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7-50	celo leto naprej . . . K 40—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan zvečer izvešči nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vnosilnice naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoji ponj:

celo leto naprej K 28—	četrt leta 7—
pol leta 14—	na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Novo ministrstvo.

Končno je ustanovljeno novo definitivno uradno ministrstvo. Imenovanje je razglašeno, kakor običajno v obliki cesarskega lastnoročnega pisma, a to pot je cesarsko pismo v tem oziru nenavadno, da posebej poudarja naloge nekaterih novih ministrov.

Član novega ministrstva je tudi dr. Ivan vitez Žolger. To je prvi Slovenec, ki je postal v Avstriji minister. Minister dr. vitez Žolger ni doslej nikdar stopil v politično javnost, nego je bil vedno samo korekten uradnik. Znano pa je, da je že več let eden najodličnejših stebrov ministrskega predstevstva ter da je zlasti v nagodbenih stvareh poglavitna pravno-znanstvena moč vlade.

Cesarjevo lastnoročno pismo se glasi:

Ljubi dr. vitez Seidler!

Odobruje vaše predloge imenovanja sekcijnega šefa, poverjenega z vodstvom mojega ministrstva za nauk in bogočastje tajnega svetnika dr. Ludovika Cwinklinskega za svojega ministra za uk in bogočastje, sekcijnega šefa in ravnatelja severne železnice, poverjenega z vodstvom mojega železniškega ministrstva tajnega svetnika dr. Karla Banhansa za svojega železniškega ministra, z vodstvom mojega pravosodnega ministrstva poverjenega sekcijnega šefa tajnega svetnika dr. Hugona viteza Schauerja za svojega justičnega ministra, z vodstvom mojega ministrstva za javna dela poverjenega sekcijnega šefa tajnega svetnika dr. Ferdinanda barona Wimmerja za svojega finančnega ministra, z vodstvom mojega ministrstva za deželno brambo poverjenega sekcijnega šefa feldmaršallajntanta Karla Czappa plem. Birkensteina za svojega ministra za deželno brambo, vseučiliškega profesorja dvornega svetnika dr. Friderika barona Wieserja za svojega trgovskega ministra in veleposelnika tajnega svetnika Ernesta grofa Silvertarouca za svojega poljedelskega ministra;

dalje imenujem doslej z vodstvom mojega trgovskega ministrstva poverjenega prezidenta statistične centralne komisije tajnega svetnika dr. Viktorja Mataja, ki ga ob enem milostno odpušчам od tega vodstva, pripoznavaje popolnoma njegovo izvrstno službovanje, dalje sekcijnega šefa dr. Ivana viteza Žolgerja, sekcijnega šefa dr. Julija pl. Twardovskega - Skrzypno in vseučiliškega profesorja dr. Ivana Horbaczewskega za svoje ministre.

Ministru dr. pl. Twardovskemu - Skrzypno ostanejo poverjene agende, ki jih je opravljal v dosedanji svoji lastnosti.

Minister dr. Mataja in minister dr. Horbaczewski bosta vodila priprave za ustanovitev ministrstva za socialno skrbstvo na eni strani in za ljudsko zdravstvo na drugi strani, kateri centralni mesti bo ustanoviti po njihovih predlogih na mesto v mojem lastnoročnem pismu z dne 1. junija t. l. napovedanega ministrstva za ljudsko zdravje in socialno skrbstvo, v čemur pričakujem konkretne predloge svoje vlade.

Posebna naloga ministra dr. viteza Žolgerja bo, da se bo od slučaja do slučaja na željo ministrskega sveta in neokrajšuje pristojnost raznih

centralnih mest in drugih upravnih instanc bavil z enotno upravo takih z vojno v zvezi stoječih upravnih zadev moje avstrijske vlade, ki se nanašajo na delokrog več ministrstev in olajšati njih soglasno rešitev in pripravljati za sklep v ministrskem svetu.

Končno odslovijam milostno sekcijnega šefa dr. Morica Ertla od vodstva svojega poljedelskega ministrstva in mu podeljujem tem povodom priznavaje popolnoma njegovo uspešno službovanje na tem mestu dostojanstvo tajnega svetnika.

Reichenau, dne 30. avgusta 1917.

Seidler I. r.

Karel I. r.

O imenovanju novega ministrstva je bil izdan oficijozen komentar, v katerem je rečeno:

Nova vlada stopi v resnem času pred javnost. Ker so politične stranke same označile kot času ne primerno ustanovitev parlamentarne kabineta, katero naj bi bil pripravil sedanji provizorij, je bil najden definitivno v drugi smeri. Nova vlada je sestavljena iz uradnikov in strokovnjakov. Njen stvarni program ne more biti drug, kakor bi ga morali iz zapovedovalnih potreb časa uresničiti vsaka vlada. Splošni kurz se ne premeni. Na dosedanje opore parlamentarnega dela se računa tudi še za prihodnost. Vendar naj sestava kabineta olajša doslej disenziočnim političnim narodnim elementom, se sprijazni s tem kurzom in se udeležiti pozitivnega dela.

Nova vlada stremi pred vsem za ojačenjem in poživljenjem notranjega gospodarstva, za zboljšanjem in zavarovanjem prekrbe celokupnosti in posameznikov. Zagotoviti hoče na vsak način potrebe armade ob enem pa, omejiti žrtve prebivalstva na najmanjšo dopustno mero. Vodi jo pri tem prepričanje, da je to najboljša jamstvo za hitro in srečno končanje vojne, kakor je zanesljivo pričakovati po sijajnih dejanjih bojnih sil monarhije in njenih zvestih zaveznikov. Ob enem naj bodo ustvarjeni predpogoji za čim manj težaven prehod od mirnega gospodarstva v normalne razmere in za goslovljen, posledice vojne hitro premagajoč mirovni razvoj.

Vlada si bo pri teh svojih prizadevanjih vedno svesta neločljive zveze in medsebojnega notranjega vpliva med stabilnostjo državnih financ, uspešnostjo gospodarskega življenja in socialnim čustvom časa pravičnim razvojem običnega blaga, v kolikor namreč more le na zasigurno življenjsko stališče postavljeno in državne skrbi zaupajoče zavedno delujoče prebivalstvo razviti tisto prilagoditve na razmere in tisto množino energij, ki so potrebne za zdrav, cvetoč razvoj narodnega gospodarstva in more le na ta dva temeljna stebra opt. v vsakem oziru strogo urejen državni stroj trajno zadostiti svojim dolžnostim.

V političnem oziru si bo nova vlada v prvi vrsti prizadevala v dobrem sporazumljenju z državnim zborom približati uresničenju že naznanjeni program o času primerni izpopolnitvi naše ustave, varujoč potrebe skupnosti in v smislu enakopravnosti narodov primerne narodne avtonomije.

Novi kabinet želi biti smatran za vlado zvestega izpolnjevanja vseh državnih obveznosti, uspešne rešitve vojnih nalog, intenzivnega gospodarskega, socialno političnega in finančnega dela, narodne brezpredsednosti in izravnave nasprotstev na ustavnih tleh.

Enajsta soška bitka.

Italijanska konjenica pri Grgarju poražena. — Italijani bežali s hriba Sv. Gabrijela. — Sv. Marko žarišče besnih spopadov. — Trst v 48 urah trikrat bombardiran.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.)

Uradno se razglasi:

VZHODNO BOJIŠČE.

Nemški polki so včeraj razširili svoje nove uspehe severno od Focsanja z zavzetjem kraja Irest, čigar posest so držali proti številnim napadom. Južno od Očne so se ponesrečili sovražni sunki. Boj proti severu je bojno delovanje v številnih odsekih vzhodne fronte naraslo.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Velika bitka ob Soči se je tudi včeraj z največjo intenzivnostjo nadaljevala. Stena braniteljev se je zmagovito držala proti najtežjim navalom. Pri Podlesčju, Madonni in Britofu je metala sovražnik ves dan pozno tja v noč neprenehoma nove mase proti našim položajem. Vsi gavalci so se odšli ob žilavi vztrajnosti naših vrhlin vojščakov. K mnogim bojnim sredstvom, s katerih pomočjo skuša sovražnik potlačiti naš odpor, je prišlo včeraj nove, v tej pokrajini komaj pričakovane: vzhodno od Britofa je prišla italijanska konjenica proti našim okopom. Strojne puške so jo sprejele in uničile.

Junaškim borilcem na gori Sv. Gabrijela je prinesel 29. avgust zopet vroče ure. Vedno iznova je sovražnik juril proti tej obrambni napravi. Proti večeru se mu je posrečilo na severnem pobočju vdreti v naše jarko. Ko se je znožilo, so nastopile v hudi nevihti naše čete k protisunkom. Nova borba se je končala z divjim begom Italijanov.

Tudi vzhodno od Gorice pritisk sovražne vojske se ni popustil. Če smo morali dopoldne odbijati samo posamezne napade, je prešel sovražnik popoldne po večernem bobnajočem ognju zopet v splošno, široko zasnovani sunek v masah. Zopet je bila pokrajina pri Sv. Marku v ognjišču boja. Z balonstom in računalni granatami smo tu in povsod med Sv. Katarino in Vrtojbo obdržali prvo črto.

Pri Kostanjevici se je naša fronta po uspešnem napadu na sovražnika nekoliko potisnila naprej.

Poleg drugih čet so imeli v zadnjih bojih tudi oddelki polkov št. 10. (Przemysl) in št. 48. (Velika Kaniza) priliko, da so se posebno odlikovali. Krvave izgube sovražnika so izredno težke. Število od početka enajste bitke vseh je naraslo na več kakor 10.000 mož.

Trst so sovražni letalci dopoldne drugič, danes zjutraj tretjič v 48 urah bombardirali. Pri napadih je bilo več žrtve med civilnim prebivalstvom. Več privatnih poslopih je bilo poškodovanih.

Šef generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 30. avgusta. (Kor. urad.)

Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna fronta prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Bojno delovanje na Flandrskem se je omejilo tudi včeraj na močen ogenj v nekaterih odsekih severovzhodno in vzhodno od Ypresa. Rano zjutraj so izvršili Angliji silen sunek severovzhodno od Wicltia, ki pa se je z izgubami zlepil v našem ognju in v bližinskem boju.

Armadna fronta nemškega prestolonaslednika.

Ob Chemin des Damesu se je ponesrečilo več po ognjenih valovih izvršenih francoskih izvidnih sunkov jugovzhodno od Cernyja.

Pred Verdunom je dobil zvečer artiljerijski boj zopet večjo silo. Razen izvidnih bojev nobenega infanterijskega delovanja.

Armadna fronta general-feldmaršala voj. Albrehta Württembškega.

Francoski ogenj proti Thiancourtu smo iznova vračali z močnim obstreljevanjem Novianta aux Prés.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta general-feldmarš. princa Leopolda Bavarskega.

Pri Dvolsku in Smorgonu je streljanje močno oživele. Tudi jugozapadno od Lucka, pri Tarnopolu in ob Zbruču je bila ruska artiljerija živahnjejša, kakor sicer.

Armadna fronta general-obersta nadvoj. Jožeja.

Južno od Turgu Očne smo zavrnili romunske napade na naše črte.

Armadna fronta general-feldmaršala von Mackensena.

Dojni uspeh 28. avgusta v gorah severozapadno od Focsanja smo včeraj razširili. Silen sunek preizkušnih napadalnih čet je vrzel žilavo se branečega sovražnika iz Irestja in ga potisnil preko višin severno od vasi nazaj proti dolini Susite. Iz Slezičev in Saksonev sestavljen polk se je posebno odlikoval. Kakih 300 vjetih in številne strojne puške ter vozila smo pripeljali nazaj. Silni razbremenjeni napadi, ki jih je izvršil sovražnik brez ozira na izgube mož proti črtam, ki smo jih severovzhodno in severno od Muncela zavajevali, so ostali brezuspešni in brez vpliva na obrambno gibanje zapadno od Susite. Ob Sereu in ob doleni Do-navi se je stopnjevalo bojno delovanje.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Stopnjevano streljanje je trajalo, zlasti jugozapadno od Doiranskega jezera. Pri Rumi in Alčaku Malem so izvršili Bolgari uspešne izvidne pohode, pri katerih so dvignili več francoskih postojank ter jih viete pripeljali nazaj. Nekaj napadalnih sovražnih stotnij smo z ognjem pregnali.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 30. avgusta. (Kor. ur.)

Wolfiov urad poroča 30. avgusta zvečer:

Nobenih posebnih dogodkov.

Boj za hrib Sv. Gabrijela. Iz vojnoporočevalskega stana 30. avgusta. Na banjski visoki planoti, na prostoru severno Podlesč je bil včeraj samo pozicijski boj. Toliko ljutejša pa je bilo borenje južno Podlesč. Zlasti hrib Sv. Gabrijela je bil pogostoma cilj besnih navalov. Po šestdnevnem neprestani boju se sovražnik ni posrečilo, da bi zlomil odpornost silo junaških braniteljev.

Naše pozicije, ki oklepajo Gorico. Naše pozicije pri

Sv. Katarini, ob Grčini, čez Panovec in preko Sv. Marka oklepajo Gorico. Da bi razbili to verigo, so Italijani dne 29. avgusta izvršili zopet tri napade. Imeli so ogromne izgube in nihi pidi zemlje niso pridobili. Preko navedenih pozicij bi radi lezli navzgor na trnovsko planoto in zaeno zagospodovali proti Vipavski dolini pod Cavnomo.

Zboljšane pozicije pri Kostanjevici. Pri Kostanjevici smo si zboljšali znatno svoje pozicije s srečnim podjetjem naših napadalnih čet. Mal napadalni poskus pri Medjivasi smo gladko zavrnili.

Frontalni napadi. Iz vojnih poročil dne 29. avgusta zvečer. Ker se Italijanom ni posrečilo, da bi zavajevali vso banjsko planoto in potem s severa razbili pas okoli Gorice, napadajo sedaj frontalno na 30 km široki črti. Ta nova faza enajste soške bitke predstavlja ogromne napore. Priprave so se vršile z mrzlično vneto. Po cestah onostran Soče prihajajo nepretrgoma rezerve, dolge avtomobilske kolone dovažajo še vedno številne čete na zbirališča, kleti v Gorici so služile zadnje dni italijanskim napadalnim četam za kaverne. Tiho so prišli italijanski polki ponoči, branitelji pa so čuli. Severno Rožne doline je bil italijanski napad kmalu ustavljen; tukaj so imele sovražne mase prodrati na cesti proti Ajševici in v Panovcu, da bi zajele hrib Sv. Gabrijela z juga, ali na pokopališču, ki je strašno razbito in sestreljeno, od cipres so ostali le še okrasji, in pri Grčini jih je ustavila izborna učinkujoča artiljerija, še predno so se mogle razviti. Nagričih pred Sv. Markom pa so nastali težki krvavi bližinski boji. Polk za polkom je prihajal pri Šempetru čez železniško progo, da bi zavajeval utrdbo, ob kateri je že toliko Italijanov pustilo svoje življenje. Mestoma so mogli vdreti, ali po dolgem borenju so bili vrženi nazaj. Goriški zapah drži dobro. Zaman je bil tudi sunek proti hribu Sv. Gabrijela, dasi je bil krepko podpiran s strani artiljerije na Sveti gori, kamor so Italijani spravili topove in minomete. Čete pri Sv. Gabrijelu namenjene, so prihajale v več kolonah; pred Zagorjem in s prostor apri Britofu so se priborili posamezni bataljoni že prejšnje dni na severno pobočje. Včeraj so splezali do vrha. Večkrat so bili vrženi, pa so obnovili napad, slednjič se je posrečilo eni skupini, da je prišla v popolnoma razbiti jarek; ali takoj se je izvršil protinapad in Spodnještajerci, Poljaki in Ogrji so one, ki so vdrl, v spopadu pobili in eno stotnijo vjeli.

Trst bombardiran. Tekom 48 ur so Italijani trikrat bombardirali Trst. Letalski napadi so poškodovali mnogo privatnih hiš, tako tudi magistratno poslopje in banko Union.

Svoje rezerve so Italijani najbrže že precej porabili. Polki, ki so se še pred kratkim bojevali na Tirolskem, stoje ob soški fronti. Tudi svojo kavalerijo pošiljajo brezobzirno v ogenj.

Francoskih pešcev ni ob Soči. Trdilo se je, da nastopajo v enajsti soški bitki tudi francoske pešaške čete. Ali sedaj se s francoske strani razglša, da te vesti ne odgovarjajo resnici. Italijani imajo res francoske in angleške topničarske častnike in letalce, ali francoskih pešcev ni v italijanskih armadi.

Francoski, angleški in ameriški topovi na Krasu. Dopisnik »Pester Lloyd« poroča: Francoski in angleški strokovnjaki so prišli ob svojem posetu italijanske fronte do prepričanja, da se morejo na Krasu doseči uspehi samo z veliko uporabo težkih in najtežjih topov.

V svrhu uničenja pozicij, porušanja kavern in preprečenja dovoza raznih potrebščin, se mora vsa fronta pretvoriti v ogromno fronto topov, razven tega morajo pomagati z boka enote vojnega mornarice. Angleški topovi sestave Lagove, ki so bili prvič uporabljeni v bitki pri Somi, in ameriški železniški topovi palijo iz okolice Tržiča z ameriško municijo. Granate, napolnjene z dušljivimi plini, so iz francoskih tovarn. Zadušljive granate so napolnjene s fosgenom, ki provzroča smrt z groznimi bolečinami. Aviatiki mečejo steklenice, polne tekočine, ki razvija zadušljive pline.

Veliko podjetje med čepovansko dolino in srednjo Sočo. Napadi Italijanov na banjški planoti med čepovansko dolino in srednjo Sočo dobivajo značaj na veliko zasnovanega podjetja. Čepovanska razvija tam ogromne napore. Pred vsem skuša prostor, ki mu ga je izpraznilo naše armadno vodstvo, izkoristiti za večje operacije, ki bi mu odprle pot v čepovansko dolino in na trnovsko planoto. Zato se vršijo luti boji na vsej fronti na planotah Kal, Banjšice in Bate. Sovražnik je pripeljal s seboj tudi že številno artiljerijo. Močne sovražne sile so se zajele v hrib Sv. Gabriela, katerega napadajo pri Sv. Katolini in s cestnega križišča pri Solkanu.

Večerno poročilo. Iz vojnoporočevalskega stana dne 30. avgusta zvečer. Popoldne je zopet napadal Italijan zama banjško visoko planoto in hrib Sv. Gabriela.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

30. avgusta. Na banjški visoki planoti in vzhodno Gorice je poskušal sovražnik z močnimi protinapadi osvojiti si zopet pozicije, katere smo bili pred kratkim zavzeli. Povsodi je bil zavrnjen. Pozicije so bile trdno vzdržane in na nekaterih točkah razširjene. Vjeli smo 561 mož. Naša letala so obnovila z uspehom obstreljevanje sovražnih baterij v Panovcu. Na Krasu je bil zvečer dne 29. avgusta sovražni napad med Vipavo in Fajtjem grebenom zlomljen pri naših četah. Dne 28. in 29. ponoči je trajalo na trentinski fronti na Stilserskem prelazu do Karnije s koncentracijo ognja in številnimi akcijami izvidnih oddelkov, jako živahno bojno delovanje. V okolici Tofane je napadel sovražnik po močni artiljerijski pripravi trikrat z veliko ljutostjo naše pozicije ob vходу v dolino Travenanzes; bil je gladko zavrnjen.

RUSKO URADNO POROČILO.

27. avgusta. Kavkaška fronta. Ob obali Črnega morja so izvršile naše z brodovjem sodelujoče čete rajd proti mestu Ordu. Naše čete, ki so se izkrcale, so sprejele z ognjem iz hiš, ki so bile urejene za bolnišnice. Razdeležale so mnogo vladnih poslopj ter razstrelile 11 motornih čolnov in 7 jadernic.

Ruski kabinet.

Petrograd, 30. avgusta. (Kor. urad.) Dočim si časopisje v splošnem pridržuje svoje mnenje o moskovski konferenci, je mnenja, da se bo ruski kabinet v kratkem rekonstruiral, pri tem pa se razmerje zastopnikov meščanskih strank in socialnih razredov ne bo izpremenilo.

Ruski ustavodajni zbor.

Berolin, 29. avgusta. Kerenjskij se brani sklicati ustavodajni zbor še med vojno. Preložil je sklicanje tega zbora formalno na prihodnje leto.

Kornilov in Kerenjskij.

Lugano, 29. avgusta. Turinsko časopisje namigava, da med Kerenjskim in Kornilovom ni popolnega soglasja. Očitno vlada med obema velikimi rivaliteta. V mnogih krogih velja Kornilov za bodočega diktatorja.

Novi nemiri v Petrogradu.

Stockholm, 30. avgusta. V noči na 28. avgust so izbruhnili v ruskem glavnem mestu novi krvavi nemiri. Nastopili so oklopni avtomobili s strojnimi puškami. V več delih mesta je prišlo do spopadov. Prebivalstva se je polastila panika ter je skušalo zbežati iz mesta.

Proti Finski.

Kodanj, 29. avgusta. (Kor. urad.) »Politiken« poroča iz Stockholma: »Ruska« Volja izve iz zanesljivega vira, da so bili odposlani na Finsko nadaljnji oddelki ruske artiljerije z oklopnimi avtomobili. Finski deželni zbor je bil namreč kljub prepovedi ruske vlade danes odprt.

Petrograd, 29. avgusta. (Kor. ur.) Iz Helsinkfors poročajo: Z ozirom na za danes dopoldne naznanjeno zopetno odprtje deželnega zbora, so ruske čete zgodaj jutraj zasedle deželnozbornsko poslopje. Mesto je mirno. Delavski in vojaški sovjet v Helsinkforsu je odredil, da morajo biti posadke vojnih ladij pripravljene.

Koncil v Moskvi.

Dne 29. avgusta se je vršil v Moskvi koncil pravoslavne cerkve, katerega se je udeležilo 60 škofov in kakih 400 drugih zastopnikov iz Rusije.

Proces Suhomlinov.

Bivši veliki knez Sergij Mihajlov, prej generalni nadzornik artiljerije, je izpovedal kot prič, da je Suhomlinov prikril carju vsa poročila šefov vojnega ministrstva ter preprečil, da se niso naročili novi topovi pri tovarni Schneider.

Bivši trgovinski minister Timashev je izjavil, da se vojno ministrstvo od leta

1909. do leta 1915. ni niti enkrat posvetovalo, da naj pritegne tovarne k deželni brambi.

Bivši generalstabi šef in vrhovni poveljnik Januškevič je izpovedal na vprašanje zagovornika Suhomlinova, da se je koncem julija 1914 najprej sklenilo, mobilizirati samo 4 jugo - zapadne kraje proti Avstro - Ogrski. Dne 30. julija je Januškevič poročal carju ter zahteval celotno mobilizacijo, ker je treba jasno pokazati stališče Rusije ne samo Avstro - Ogrski, marveč tudi Nemčiji. Car je nato podpisal ukaz za celotno mobilizacijo. Januškevič je prinesel ukaz ministrskemu svetu in isti dan proti 11. zvečer je car Januškeviča telefonično vprašal, ali se ne da celotna mobilizacija nadomestiti z delno mobilizacijo samo proti Avstro - Ogrski. Januškevič je odgovoril, da je 400.000 rezervistov vpoklicanih. Izprememba je zelo težavna ter lahko provzroči katastrofo. Car je odgovoril, da je dobil brzojavko cesarja Viljama, ki mu je pod častno besedo jamčil prijateljske odnose med Rusijo in Nemčijo, če Rusija ne odredi splošne mobilizacije. Januškevič se je nato odpravil k Sazonovu ter izrekel prepričanje, da je nemogoče preklicati splošno mobilizacijo. Nato se je sklenilo, da naj Januškevič dne 31. julija carju zopet poroča, kar se je zgodilo popoldne. Dogovorili so se Sazonov, Suhomlinov in Januškevič ter sklenili, da je nemogoče, preklicati splošno mobilizacijo.

Po tej izpovedi je izjavil Suhomlinov, da ga je car pomoči telefonično poklical in mu ukazal preklicati mobilizacijo. Suhomlinov pravi: To je bil direktni ukaz, ki je izključeval ugovor. Če bi se pa splošna mobilizacija preklicala, bi grozila katastrofa. Tudi Januškevič je izjavil, da mu je car rekel, da naj se mobilizacija ustavi. On pa je odgovoril carju, da je to tehnično nemogoče. Kljub temu je car ukazal, da se mobilizacija ustavi. Na Januškevičev vprašanje, kaj naj stori, sem odgovoril: Ne storite ničesar. Drugo jutro sem se zlagal carju ter povedal, da se mobilizacija omejuje na jugo - zapadne kraje. Vedel sem, da se mobilizacija povsod nadaljuje in da se ne da ustaviti. Na srečo smo carja še isti dan drugače prepričali ter mi je izrekel priznanje za hitro izvedbo mobilizacije. Nato je izjavil priča Januškevič: Dne 29. julija 1914 popoldne ob 3. sem dal nemškemu vojaškemu atašeju častno besedo kot šef generalnega štaba, da ob tej uri mobilizacija še ni razglašena. Ker mi vojaški ataše ni hotel verjeti, sem mu ponudil pismeno izjavo, kar pa je odklonil. Upravičen sem bil do te izjave, ker mobilizacijsko povelje še ni bilo izdano in ker sem imel to povelje že v žepu.

General Michelsen, ki je bil v letih 1906. do 1912. ruski vojaški ataše v Nemčiji, izpove, da je poročal vojnemu ministru o vojaških pripravah Nemčije in mu sporočil tudi tehnične podrobnosti o onemirni in oboroženosti nemške armade. Vojno ministrstvo je bilo o tem obveščeno, da je bila Nemčija že leta 1909. in potem leta 1913. pripravljena, napovedati vojno. Na vprašanje predsednika, s katero državo v zvezi bi bila Nemčija, napovedati vojno, prosil priča za izključitev javnosti, v kar predsednik tudi privoli.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

28. avgusta. Makedonska fronta. Med Ohridskim in Prespanskim jezerom in severno od Bitolja živahen artiljerijski ogenj. V okolici Moglene obojestranski ogenj topov, pušk in min. Ob Vardarju živahen artiljerijski ogenj. Zapadno od Vardarja pri vasi Ljumnici so poskušali sovražni oddelki prodreti, naš zaporni ogenj pa jih je prisilil, da so se umaknili. Pri vasi Esni Mali smo razpršili angleško eskadrono, ki je pustila na bojišču več mrtvih, konj in vojnega materijala. V bližini izliva Strume živahen artiljerijski ogenj. — Rumunska fronta. Med Mahmudijo in Galacom ogenj pušk in artiljerije.

Pašičeve zahteve in Italija.

Curih, 29. avgusta. »Neue Zürcher Zeitung« poroča: Kakor izhaja iz italijanskih listov, hoče Italija Srbom ali bodoči jugoslovanski državi priznati izhod na Jadransko morje, ki se naj prične pod Zadrom ter sega do Trogira. Vso ostalo avstrijsko obal zahteva Italija za sebe. Srbija pa priznava, kakor je izjavil Pašić, napram italijanskemu poslancu Berlonu, samo italijanske pravice do Zadra ter zahteva vso ostalo italijansko obal s Kotorom vred za Srbijo. Nadvlada v Jadranskem morju je Italiji dovolj zagotovljena s posejstjo Trsta, Pulja in Valone. Srbija tudi neče priznati nadaljnjih koncepcij v Makedoniji. Priklonitvi Črne gore Srbiji se vlada tudi ne bo upirala.

V komentarju k izvajaljem srbskega ministrskega predsednika Pašića glede zahtev Jugoslovancev do vzhodne obale Jadranskega morja, piše »Corriere della sera«, da so italijanske pravice v pogodbah zavezniški tako natančno zaščitene, da je izključen vsak dvom. Italija se čuti svoje stvari tako gotovo, da se ji sploh ni treba brigati za jugoslovansko propagando, če bi ne bila prepričana, da je pametna politika sporazumljivosti skupen interes vseh nasprotnikov Avstrije. Predpogoj sporazuma pa je, kakor naglašajo »Corriere della sera«, pri tej priliki nedvoumno, da se priznajo italijanske strateške potrebe, zaradi katerih zahteva Italija večji del Dalmacije za sebe. List piše: Italija si ne more misliti, da bi se strateške potrebe njene obrambe povsod zastopavale samo iz neuspeha pred etničnim elementom, kakor to želi očitno Pašić. List konča svoj komentar z besedami: Če ne odgovarja dobri volji Italije boljša volja Jugoslovancev, bo to Italija sicer obžalovala, ne bo si pa imela očitati ničesar.

V Ameriki zadržane nizozemske ladje.

Zeneva, 30. avgusta. »Matine« poroča iz Washingtona: Kakor poročajo, že dovoljeno odpotovanje 30 ladij, ki bi bile morale oddati del tovora belgijski živilski komisiji, je bilo zopet preklicano, ker je bilo na ladjah mnogo krme, katere Wilson pod nobenim pogojem ne dovolji izvažati.

Wilsonovi pogoji za mir.

Amsterdam, 30. avgusta. (Kor. ur.) Kakor poroča »Telegraaf«, izve newyorskoročevalc »Times« še to - le

o odgovoru Wilsona papežu: Wilson izjavlja, da je nemogoče, spuščati se v mirovna pogajanja, dokler Nemčija ne privoli v princip razoroženja, ki ji vzame možnost, pripraviti se na bodočo vojno. Poročevalec pravi, da si je Wilson svest, da Nemčija ne more sprejeti od papeža predlagane ustvaritve garancij proti bodočim vojnem, ne da bi opustila svoje srednjeevropske politike. Amerika vé, da so nemški vojaški voditelji prepričani, da morejo doseči svoj cilj, če je mogoče Nemčiji, Avstro-Ogrski, Bolgarski in Turčiji organizirati se kot vojaška enota. Washingtonska vlada presoja vojaški položaj optimistično, zlasti ker podmorski čolni niso mogli preprečiti izkrcanja ameriške armade na Francoskem.

Londona socialistična konferenca.

London, 29. avgusta. (Kor. ur.) Socialistična konferenca zaveznikov je bila ob 7. zvečer zaključena. Odsek za stockholmsko konferenco je predložil poročilo, v katerem priporoča udeležbo vseh oddelkov delavskih in socialističnih odsekov. Ker ni bilo edinstvi, se je poročilo odsek in debata le protokolirala. Odsek za vojne cilje je samo poročal, da ni prišlo do sporazuma. Nato je bil stavljen predlog, da naj se ustanovi stalen odsek, ki naj se nadalje posvetuje o poglavitnih vprašanjih z ozirom na sklicanje nove konference zaveznikov držav za mednarodni socialistični kongres. Večina je ta predlog sprejela ter je bil izvoljen stalni odsek, sestavljen iz po dveh odposlancev vsakega oddelka. Nadalje je konferenca s 55 glasovi proti 4 glasovom odklonila predlog, ki se izreka proti vsakemu dogovarjanju s sovražnimi odposlanci, dokler Nemčija ne zapusti zasedenih pokrajin.

Haag, 30. avgusta. (Kor. urad.) Iz Londona poročajo: Ruski zastopniki na ententni konferenci imajo nalogo, da ostanejo samo gledalci in da se udeležijo aktivno samo take konference, na kateri so zastopane vse vujoče se stranke.

Stockholm, 30. avgusta. (Kor. urad.) Stockholmski Telegrammbureau poroča: Angleški vojaški in mornarški poslali kralju in Lloyd Georgiju brzojavko, v kateri protestirajo proti stockholmski konferenci. Brzojavka pravi: Ali naj so vse naše žrtve zaman? Vojaški so zelo ogorčeni. Ali naše mnenje ne velja nič? Ali se ne ozirajo nič na nas? Spominjajte se vendar, da smo mi pomagali rešiti Evropo.

Zensko zborovanje.

Stockholm, 28. avgusta. (Kor. urad.) Mednarodno žensko zborovanje, ki se sestane dne 16. in 18. septembra t. l., bo, kakor predlaga Klara Zetkins, pripravila za socialistično žensko konferenco. Posvetovalci, za katere je izšla iniciativa od angleških in avstrijskih žena, se bodo udeležile tudi nesocialistične žene.

Ruska državna konferenca v Moskvi.

»Times« dvomijo, ali je Kerenjskij pravi mož, da reši Rusijo. Njegova metoda ne obeta mnogo uspeha. Izkazati se mora šele, kakšen vpliv bo imel drzni, ljubezni do domovine prekrivajoči govor Kornilova na konferenco. Ali bo imela provizorična vlada moralni pogum, da izvede nasvete vrhovnega poveljnika?

Iz Londona poročajo: Na moskovski konferenci je prebral Kerenjskij pozdravno brzojavko Wilsona, v kateri obeta ta svojo pomoč. To je bila prva prilika za splošno soglasje v odobravanju. Razkritja Kornilova o resnosti položaja so napravila velik vtisk.

Tretja seja državne konference se je pričela z govorom zastopnika zemstva Grušinova, bivšega vojaškega gubernatorja Moskve. Naglašal je, da je glavni problem sočasnega trenutka ta, rešiti Rusijo sovražnega vpada, za kar je treba najprej obnoviti disciplino v vojski.

Odposlanec zveze inženirjev Frolov je opozarjal na popolni razpad transportnih odredb in naprav. Zahteval je od vseh, ki stoje v prometni službi, da naj žrtvujejo svoje osebnostne interese blagru domovine.

Zastopnik Židov Krusenberga je govoril precej dolgo ter izjavil, da židje kljub hudemu zasledovanju, kateremu so bili izpostavljeni pod starim režimom, ljubijo svojo veliko domovino in da so z vsemi močmi sodelovali pri njeni osvoboditvi in obrambi.

Zastopnik Litvinev je naglašal, da Kurlandija ne bo stala nikdar na strani Nemčije.

Bivši armadni vrhovni poveljnik Aleksijev je podal sliko vojaških neuspehov Rusije in njih vzrokov: delovanja in vpliva vladnih komisarjev pri armadi. Aleksejev je navajal nekaj naravnost nezasišanih slučajev nebrzdčnosti ter je končal: Pod takimi okolišninami je izključeno nadaljevati vojno, kaj še misliti na zmago, če se armada sama in provizorična vlada ne potrudita takoj, da prineseta nov duh v armado.

Gospa Brežovska je govorila med burnim odobravanjem vsega zborovanja ter je končala svoja izvajanja s pozivom, da naj Rusija vendar že enkrat prične z delom in vcepi armadi pamet in preudarek.

Knez Krapotkin je imel velik politični govor, v katerem je pozval armado, da naj zbere vse sile, da prepreči nemško zmago. Končal je z željo, da se naj Rusija kmalu izklee kot federativna republika.

Plehanov je protestiral proti trditvi, da bi bila ruska revolucionarna demokracija pripravljena k se-

paratnemu miru ter vzkliknil, da bi take sramote ne mogla nikdar zagrešiti, ker bi to pomenilo izdajo francoske in angleške demokracije.

Za zdravstvo med vojno in po vojni.

g Dunai, 28. avg.

Danes je imel tudi zdravstveni odsek poslanske zbornice dolgo sejo, v kateri so živahno nastopali mnogi poslanci kot vestni zdravniki in razumni politiki. — Postavili so pod svoj strokovnjaški operacijski nož marsikako odredbo in naredbo iz minule neustavne dobe.

Na dnevnem redu je bila cesarska naredba z dne 21. avgusta 1915., zahtevajoča zdravljenje in praktično šolanje bolnih ali ranjenih vojakov.

Poročevalec dr. Jankovič je zahteval, naj vlada predloži vse ukaze in odredbe, ki jih je izdala v tem oziru, kar bo moglo služiti za poročilo, ker je vestno poročilo nemogoče, dokler vlada ne da na razpolago tega gradiva, predlaga, naj se poročilo do tje odloži.

Načelnik dr. Schacherl je pa zahteval, naj vlada predloži odseku vse ukaze radi prisilnih operacij bolnih vojaških oseb. Pripominja, da so izvrševali take vojakom vsiljene operacije (posebno kile in hemoroidje) docela nesposobni zdravniki. — Štabni zdravnik dr. Pečirka je v imenu vlade obljubil, da predloži vse tiste ukaze.

Dr. Bobrovski se je pritoževal, da so poljske legionarje često superarbitrovale, ali jim potem niso hoteli dati prilike, da bi se izšolali za kake poklice.

Predlog dr. Jankoviča je bil na to sprejet.

Ministrski svetnik dr. Haberle je prečital odgovor notranjega ministra na interpelacijo dr. Schacherla v zadevi razširjevanja jetike in spolnih bolezni. Pravi, da vlada pripravlja načrt zakona proti razširjevanju spolnih bolezni, ne pa jetike, ker so pri tej slednji še tolike težkocje, ki se ne dajo tako zlepa premagati.

Dr. Michl je poročal o predlogih dr. Jankoviča, dr. Jerzabeka in dr. Bobrovskega o borbi proti širjenju jetike in spolnih bolezni po dokončani vojni.

Dr. Adler je zahteval, naj vlada pove, kakšna denarna sredstva so se doslej že porabila v takem delovanju. — Ministrski svetnik Haberle je povedal, da je dovoljenih 18 milijonov iz skupnih sredstev, 4 milijone je pa nabranega denarja. — Dr. Bobrovski je omenil, da je bilo doslej izdanih že 16.400.000 kron, a za Galicijo le 150.000 K. — Ministrski svetnik Haberle je odgovoril, da se je to zgodilo le z ozirom na vojne dogodke (enako na Primorskem), ali po vojni se bo toliko bolj oziralo na te dežele.

Dr. Adler je zahteval v zvezi s temi predlogi, naj se predloži načrt stanovanjskega zakona in o nadzoru stanovanj.

Na to so bili sprejeti predlogi dr. Jerzabeka, razne točke o pornografiji, širjenju pornografskih slik in knjig in točke o — vibroinhalaciji (nova metoda proti jetiki). V tem slednjem oziru pa je bilo soglasno sklenjeno, naj bi se najvišji sanitetni svet boril z mlado vibroinhalacijo in potem dal rezultate javnosti na razpolago.

K predlogom dr. Jankoviča je načelnik dr. Schacherl ostro kritičnoval — potrjevanje jetičnih ljudi pri vojaških naborih. Omenjal je kot dober poznavalec razmer v vojaškem taborišču v Lebringu pri Gradcu, kjer bolni vojaški brezposelno pohajkujejo, stradajo, hirajo in v najneugodnejših higijeničnih razmerah umirajo. — Dalje, da so celo šolska poslopja v notranjih delih velikih mest preosnovali v jetična zdravilišča. — In notorično znani jetični ljudje, ko so se tam nekoliko opomogli, so bili zopet prideljeni vojaški službi, — kar je često povzročilo pasivno rastenco bolnikov samih, ker niso marali iti v gotovo smrt.

Dr. Hock predlaga, naprositi vlado, naj vse, kar so predložili dr. Jankovič in tovariši, resno vpošteva pri pripravljavanju zakonskih načrtov in potrebnih odredb proti jetiki in spolnim boleznim.

Dr. Jankovič je izjavil, da soglašajo s tem predlogom; vse svoje nasvete je smatral za vsposobno pri izvršitvi potrebnih korakov proti jetiki in spolnim boleznim; govoril je tudi o vzrokih, zakaj je zahteval tako stroge odredbe in strogo ravnanje v borbi proti jetiki in sifilitiki. — Zelo ostro je kritikoval dejstvo, da so pri naborih potrdili tako mnogo očitno jetičnih ljudi, da so se potem vlačili od bolnišnice do bolnišnice, kjer niso niti bili ločeni od drugih bolnikov. Često so jim dovolili kratke dopuste, da so okužili še svoja domovja.

Predlog dr. Hocka je bil sprejet in seja sklenjena.

Politične vesti.

== Državni zbor. Ministrski predsednik je odpotovanju agrarnih zastopnikov vseh strank naznanil, da se snide državni zbor dne 18. septembra.

== Novo ministristvo. O sestavi novega ministristva bomo še imeli priliko razpravljati. Značilno je, kar piše »Tagespost«, da zasluži izmed vseh imenovanih osebnosti samo minister dr. vitez Zolger njeno pozornost. »Tagespost« pravi, da je Zolgerja prištevati Jugoslovancem in da je bil v ministrskem predsedstvu vsikdar vnet zastopnik jugoslovanskih interesov in da je bil zlasti v času Stürgkha na tem polju jako delaven. — Nam je le znano, da je bil minister Zolger vedno sicer zaveden Slovenec, a vedno tudi samo uradnik, ki celo s slovenskimi poslanci ni nikdar gojil stikov.

== Jugoslovanska politika. Zagrebški listi poročajo, da sta prispela v Zagreb poslanca dr. Korošec in dr. Krek in da stopita v stik z vsemi vodilnimi politiki. Iz Zagreba pojdeva v Sarajevo.

== Dr. Šusteršič v Švici. g Dunaj, 30. avgusta. Nekateri nemški listi so se nekoliko osmešili z notico, da je šel kranjski deželni glavar dr. Šusteršič te dni v Švico na — mirovno konferenco. Temu nasproti je treba konstatirati, da v Švici zdaj ni ne mirovnih konferenc, ne enakih zaupnih posvetovanj glede miru, kakršno je bilo pred nekaj časom v Curihu. To nam je zatrdil član prve švicarske konference. Res je pa, da je dr. Šusteršič že dlje časa v Švici. — Kaj ga je tja peljalo in kaj ima tam opraviti, tega ni nikomur zaupal.

== Nemški Nationalverband je imel 28. t. m. živahno razpravo o parlamentariziranju vlade. Nekateri člani so se oglašali z jako ostrimi očitki, da se kaže v klubu veliko hrepenenje po ministrskih porfeljih. Haril in Wodra sta rekla, da so bili nemški poslanci zaradi njih postopanja pri zadnjih parlamentarnih pogajanjih opravičeno napadeni in so v nevarnosti, da izgube tla pod nogami. Večina kluba je zastopala stališče, da naj v takih stvareh načelstvo ne postopa samostojno, nego naj poprej skliče klub. Več nemških radikalcev je v opravičevalo postopanja klubovih voditeljev. »Erwerbsgenossenschaft« je rekla »Arbeiterztg.«

== Na vrhuncu denuncijstva. »Edinost« je priobčila te dni članek o razmerah pri državni železnici. V tem članku priobčena dejstva so velikega pomena in so seveda morala hudo učinkovati na vse tiste, ki imajo glede državnoželezniških razmer slabšo vest. »Grazers Tagblatt« je priobčil prevod »Edinostnih« razkritij, a ker ni mogel večje ne ene v tem članku navedene trditve, si je pomagal na nemško-nacionalni način, namreč z najprejdrznejšo denunciacijo. To je vendar ob sebi umljivo, da ne more vedeti ne »Grazers Tagblatt«, ne njegov dopisnik, kdo je spisal članek v »Edinost«, a vendar se je osmelil denuncirati določno osebo v službi državne železnice, seveda ne da da bi doprinesel le senco dokaza za svojo dolžitev. Tako podlost, izvirajoča brez dvoma bodisi iz osebnih ali narodnih sovražnosti ali pa iz konkurenčne zavisti, je pač vredna le največjega zaničevanja.

== Od Mure. »Slovenec« je pisal naj se politično združijo Slovenci od Drave do Jadrana. Kaj pa s tisoči Slovenci med Muro in Dravo, na levem bregu Drave in desnem bregu Mure? Jezikovna meja sega čez Arvež do Ščavnice (Stainz), čez goro Radl do Spodnje Mute. Naj se ti tripi ni izroče nemčurstvu. V Medjimurju, po Bakonskem lesu, po Kalvinskih hribih proti Budimpešti, proti Šopronju, pri Radgoni na levem bregu Mure živi kakih 90 do 100 tisoč Slovencev. — Kalvinci na Ogrskem imajo še slovenske pridige in govorile slovenske slovenščino. V svojem narečju so ohranili in rabijo celo kaorist in druge oblike pravilne stare slovenske govornice. Župnik Klekl izdaja versko politični list »Novice«, kar je neprecenljive vrednosti. Jezik v tem listu je sicer mešanica prekmurščine in pravilne slovenščine, vendar ga tamošnje ljudstvo rado čita. — Rojaki slovenski, zanimajte se tudi za Slovence na Ogrskem.

== Jugoslovanska deklaracija. Na seji vodstva dalmatinske stranke prava, katere seja se je vršila v Zadru dne 18. avgusta pod predsedstvom don Ivana Prodana, je bilo vzeto soglasje in z odobrenjem izveste o delovanju dalmatinskih poslancev v državnem zboru in poslancem izrečeno popolno zaupanje. Z oduševljenjem je bila pozdravljena deklaracija Jugoslovancev z dne 30. maja 1917 izraženo zadovoljstvo, da je Starčević

vičeva stranka v banovini solidna s to deklaracijo in obžalovano, da tudi druge stranke še niso tega storile.

— **Kriza v Bosni.** Šef deželne vlade za Bosno in Hercegovino general infanterije baron Sarkotić je dospel na Dunaj. Kriza bo torej kmalu rešena.

— **Bosna.** Sarajevski »Hrvatski Dnevnik« se je po kratkem omahovanju odločno postavil na stališče jugoslovanske deklaracije in brani ter priporoča v njej izražene ideje. Deloma je na to najbrž vplivalo dejstvo, da se z deklaracijo strinja ves hrvatski episkopat. Dne 24. t. m. je priobčil »Hrvatski Dnevnik« članek »Treba se izjasniti«, v katerem pozivlja vse, ki so informirali merodajne kroge v monarhiji o Bosni in o Hercegovini, ali cesarju izročili spomenice, naj javno pojasne, kaj so nasvetovali in zahtevali. Na to je vodja mohamedanske deputacije iz Bosne pisal »Hrv. Dnevniku« pismo, v katerem pravi, da se je že izjavil v »Pester Lloyd« in želi, naj obelodani svoje predloge tudi drugi bosanski politiki namreč dr. Sunarić, Dimović, Vancaž in dr. Pilar ter nadškoj Stadler, češ, da bo potem tudi on svoje predloge konkretnije objavil. Iz »Hrv. Dnevnika« je videti, da hoče Arnautović in Bugašić ločiti bosanske prebivalce na tri narodnosti, na Hrvate, na Srbe in na mohamedance ali morabit Turke. Bosanski Mohamedanci se po plemenu in jeziku čisto nič ne razlikujejo od Hrvatov in Srbov, iste krvi so in istega rodu in loči jih od njih le vera. »Hrvatska Riječ« sodi, da se Mohamedanci boje za svoje mohamedanstvo, če bi se zgodilo združenje Bosne in Hercegovine s hrvatskimi in slovenskimi deželami in da se zato Mohamedanci izigravajo za tretjo narodnost v Bosni. Ta strah Mohamedancev pa nima temelja, saj bi imeli avtonomijo, ki bi jih varovala. Tudi opozarja »Hrv. Riječ«, da evropske velesile ne bodo dopustile, da postane Bosna še kdaj povod evropskemu konfliktu, a to se gotovo zgodi, če ostane Bosna ločena in sama zase. Mirotvorna konferenca bo upoštevala voljo večine naroda; zato je treba trilateralni pretežiti vsako izjavo, predno se jo da v javnost. Mohamedanci gotovo ne žele doživeti še enkrat to, kar so že doživeli, zato morajo biti previdni in se čuvati, da ne postanejo igrači v tujih rokah. Naj bodo prepričani, da v samosvoji Bosni in Hercegovini ne bodo mogli nikdar igrati take vloge, kakršno bi mogli igrati v zajednici z avstrijskimi južnimi Slovani.

— **»Naš veliki vjetnik.«** Mestni tajnik v Celakovici na Češkem Jaroslav Bajza, somišljenik češko narodno - socialne stranke in poslanca Klofača, je v nekem privatnem pismu imenoval poslanca Klofača »naš veliki vjetnik«. Bajza je s tem pismom poslal nekemu prijatelju 100 kron, naj ta denar izroči Klofačevu družini. Klofač tedaj še ni bil obtožen, kaj se obsojen, a vendar je bil Jaroslav Bajza obtožen zaradi besed »naš veliki vjetnik«, češ, da je s temi besedami Klofač označen kot žrtev politične persekucije in je s tem storjen poskus, hujskati na zaničevanje državne uprave. Bajza je bil obtožen motenja hudodelstva javnega miru po § 65. Postavni kazenski predlog bi se bil glasil na ječo petih let. Mož ni bil obsojen, ker je izšla amnestija še pred obravnavo. Okrajni glavar v Brandysu je po naročilu namestništva ukazal županu, da se mora Bajzo iz mestne službe odpustiti.

— **Cenzura in obsedeno stanje na Nemškem.** Glavni odsek državnega zbora je odklonil socialnodemokratski predlog na odpravo obsednega stanja, pač pa je sprejel predlog večine, naj se odpravi politična cenzura.

Vesti iz primorskih dežel.

Letalski napad na Trst dne 29. avgusta. »Edinost« poroča, da je italijanski letalski napad dne 29. avgusta zahteval zopet človeške žrtve. Prejšnja noč je bila že jako nemirna in so italijanski letalci metali bombe, ne da bi napravili kako škodo, so pa naslednji dan dopoldne znova napadli mesto in tokrat so padle bombe na središče mesta. Na mesto je padlo kakih 20 bomb. Zasebnica Ponton je bila ubita, mornar Guerino Friuli, 37 let star, je bil težko ranjen prinešen v bolnišnico, kjer je umrl. V bolnišnici so nadalje 19letni Olivio in 23letni Josip Ponton, 31letna Marija Giurco in 32letni Ivan Lippert. — Materijalna škoda, ki jo je povzročil napad, je znatna. — »L' Eco« poroča: Ena bomba je padla okoli 9. na palačo (ime zaplenjeno), ki ima stekleno streho. Notranje stopnice so vse razbite. Druga bomba je razbila streho (ime hiše zaplenjeno), vsled eksplozije so bile uničene vse mobilije, ki so nahajale v podstrešju. Strop sob odd. VII. in III. se je vdrl. Vrata in okna vseh nadstropij so razdejana. Pravi čudež, da so vsi uradniki ostali nepoškodovani, mnogo jih še ni bilo v uradi, drugi so gledali pri oknih, ako bi bili ostali v notranjih prostorih, bi bili vsi zadeti. — Bomba se je razpočila nad sobo dr. Ni-

kolicha, ki k sreči še ni bil v uradu. Razbile so se vodne cevi in je tekla voda v spodnje prostore, kjer je napravila mnogo škode. Tretja bomba je zadela neko hišo, kjer je razbila četrto nadstropje in napravila sploh veliko škodo. Četrta bomba je razbila streho neke hiše in se razpočila v pritličju. Četrta je vrgla šoferja G. Friulija nekaj metrov daleč, umrl je v bolnišnici. Fran Han, ki je bil blizu njega, je umrl na mestu. Šesta bomba je zadela malo hišo, last konventa usmiljenk, sedma je zadela neko hišo v Kjarboli, kjer je raztolkla tri nadstropja. Še druge bombe, kjer so zadeli v hiše, so napravile veliko škodo. Zadetih je bilo 12 hiš, ubite štiri osebe.

Junaške smrti so padli dne 9. avgusta 1917 pri Tereseny. B. Seret, Bukovina, sledeči: Gabršček Ivan, rezervni narednik 97. pešpolka, 5. stotnije, rojen 1887. leta, pristojen v Libušnje na Tolminkem; Glešič Alojzij, rezervni četovodja 97. pešpolka, 5. stotnije, pristojen v Miren pri Gorici; Alessio Peter, poddesetnik 97. pešp., 10. stotnije, rojen 1. 1889., pristojen v Muscoli v Furlaniji. — Dopisnice zgoraj navedenih so na razpolago pri »Posredovalnici za goriske begunce v Ljubljani«, Dunajska cesta 38/1.

Pri »Posredovalnici za goriske begunce v Ljubljani« se nahajajo dopisnice iz vjetništva na sledeče naslove: Merljak Anton, Renče št. 362; Franciška Batistič, Miren št. 252; Padovan Roza, Grčina št. 11; Martin Velikonja, Ajševica št. 8 pri Gorici; Katarina Bensa, Šempas št. 187; Jožefa Badalič, Dolnje št. 63 pri Šempasu; Macarol Fran, Šepulje št. 23 pri Tomaju; Albert Medvešek, Fojana št. 42 pri Krmini; Ivana Štrukelj, Ajševica; David Čotič, Vrha Sv. Mihael pri Rujbajih; Miroslav Satec, Vrtovin št. 64; Jožef Krpa, Andrež št. 72; Vodičar Marija, Št. 70; Rijačec Bernarda, Šempas št. 128; Jožefa Kogoj, Dragovce št. 90, b. Orgar; Jožef Skolč, Gnič, Solnograško; Marija Mervic, Šempas št. 69; Gašper Bratk, Solkan št. 13; Franc Dopliker, Dornberg št. 183; Marija Mavrič, Kamnice pri Dornbergu; družina Ipavec, Anhovo št. 10; Justina Mihelj, Volčja draga; Bernardina Brankovič, Volčja draga; družina Pavšič, Gorica, ulica Del Bosco št. 17; Helena Mlekuz, Tržič, vila Diendone; Matilda Pintar, Malovšče št. 59 pri Črničah; Josip Kristjančič, Gorica, ulica Buffolini št. 12; Angela Fabijan, Ljubljana, Hrvatski trg št. 3, pri g. Dermastija; Miha Reščič, Gornja Vrtojba; Alojzij Cigoj, Solkan št. 13; Franciška Zigon, Renče št. 220; Terezija Brajnik, Gorica, ulica Barka št. 10.

Kdo v kaj? Anton Jerončič, desetnik pri k. u. k. Materialdepot d. a. i. F. Wachgruppe St. Marain, išče svojega tasta Janeza Vidlič, doma v Kostanjevici št. 55 na Krasu. Petrevič Evgen Vereinsreservestral, Schloß Weyer in Frohnleiten, išče svoje starše, doma v Batah - Ravne št. 51. Zadnji čas so stanovali v Krvavcu, obč. Banjšice. Kdor o njih kaj ve, naj poroča na zgoraj navedeni naslov.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanje.** Mornariški superijor v pok. g. Karel Kokalj, službojoč zdaj pri rezervni bolnišnici št. 4. v Ljubljani, je odlikovan z vojno dekoracijo pri vitežkem križu Franc Jožefovega reda.

— **Padel je na italijanskem bojišču,** dne 26. t. m. desetnik nekega gorskega strelskega polka gospod Stanislav Sterniša iz Ljubljane, sin gospoda Antona Sterniša, ki se nahaja sedaj tudi na bojnem polju. Časten mu spomin!

— **Padel je na romunskem bojišču** gospod Ivan Gorec iz znane ljubljanske rodbine. Bodi mlademu možu ohranjen časten spomin!

— **V pokoj je šel podpolkovnik 12. orožniškega poveljstva Alfred Lelleck.**

— **Za Koroško Belo.** Za pogorelce v Koroški Beli je daroval veleposestnik Nikolaj vitez Gutmansthal-Benvenuti 1000 K. — Pri godovanju našega cenjenega gospoda sovaščana v Rožni dolini se je nabralo za ponesrečence na Boroški Beli vsled zažiga laškega zrakovlova svota 115 kron, reci sto petnaest kron, za kar se izreče darovalcem najiskrenejša zahvala. Denar se je odposlal na pristojno mesto.

— **Pridobivanje municije za lov.** C. kr. osrednja revizijska komisija je naznanila c. kr. poljedelskemu ministrstvu, da se je tvežiti Simon Hofman v Plzinu vnovič poverilo podelovanje starega svinca v lovške šibe in to pod sledečimi pogoji: 1.) Tvrka Simon Hofmann je zavezana oddati polovico prejete množine starega svinca kovinski centrali A. G. Dunaj VII., Neubaugasse 1, v vojaške svrhe, za to pa mora prejšnje lastniške odškodovati za vsak kilogram svinca s 90 v. 2.) V ta namen mora tvežiti vsakih 14 dni predložiti osrednji revizijski komisiji v dveh izvodih seznam vsega v tem času dosepelega svinca z navedbo imen in naslovov pošiljateljev; hkrati je priložiti prodajno pismo kovinski centrali, glaseče se na 50% vsega dosepelega svinca. 3.) Centralna revizijska komisija izrecno pridrži pravico pregledati ta seznam in tudi morebitno

odklonitev pri posameznih pošiljkih, oziroma pošiljatelj. Na enem izvodu se bo potem tvežiti naznanilo, koliko svinca se sme podelati v lovške šibe. Ta seznam se vrne s povratno pošto, če le more. 4.) Navedna tvežka sme za predelavo vsehšvi dovolj k večjemu 60 v za kg šiber računati. Tudi mora konsumente opozoriti, da je maksimalna cena 2 K 05 v za kg šiber pri prodaji porabnikom. Zaradi predelave starega svinca imajo lastniki tega blaga s tvežko Simon Hofmann stopiti v neposreden dogovor.

— **Slovensko Planinsko Društvo** naznanja, da ostanejo oskrbovane in pristopne njegove turisticke postojanke v Kamniških planinah t. j. koča na Veliki Planini, Kamniška koča, na Kamniškem sedlu in tudi Frischaufov Dom na Okrešlju še cel mesec septembra, dokler bo vreme dopuščalo; v sedanjem času so itak najlepši izleti v planinah. Turistovska koča ob izviru Kamniške Bistrice ostane pa sploh vse leto otvorena in oskrbovana. Z ozirom na objavljeno svadilo zaradi lova je pojasniti, da je po dobjenih informacijah poset koče ob izviru Bistrice, ne oziraje se na lov, vedno prost in takisto pot na Veliko Planino čez Sv. Primož. Kadar se vrše veliki lov, pa je zaradi lastne varnosti turistov opustiti pot na Kamniško sedlo, na Kokoško sedlo in tudi pot skozi Dol na Veliko Planino, ako se v teh krajih vrši lov, in se v takem času izleti iz Bistrice dalje naj opuste. Čas lova se bode pa vsakokrat popreje naznanil v ljubljanskih dnevnikih, da se bodo turisti vedeli ravnati. — Odbor.

— **Prememba v posestvu.** Gospa Justina Poženel iz Ljubljane je kupila od gospe Helene Tomc znano gostilno in posestvo »pri Lozariju« v Rožni ulici št. 15 v Ljubljani, ter jo, kakor razvidno iz inserata v našem listu, prevzame z jutrišnjim dnem v svojo last.

— **Plemenske telice** čiste montafenske pasme do enega leta stare se oddajajo. Kupci naj se oglasijo pismeno na Deželno mesto na vnovčevanje živine v Ljubljani. Turjaški trg št. 1.

Imenovan je za pisarniškega oficijala gospod Andrej Majcen, c. kr. sodni kancelist v Krškem.

Tatvina. Neznani dolgoprstež je v Zunanjih Goricah ukradel posestniku Ivanu Novaku iz zaklenjene podstrešne sobe 600 K.

Mariborska ukrajina sodnija je zopet uvedla uradne dneve po okoliških občinah. Ti uradni dnevi so torej namenjeni izključno Slovincem. In vendar predsednik g. nadsvetnik Detiček (Detitscheg) nabija tozadevne razglase o dnevih in času samo v nemščini, ki je ljudstvo, kateremu so uradni dnevi namenjeni, ne razume. Odločno protestiramo, da se slovenski narod ravno v teh dneh, ko izgublja na fronti svoje zadnje sinove, na tak nečuten način omalovažuje in zapostavlja ravno s strani c. kr. sodnije. — Sploh pa zahtevamo, da se ta sovražni protislovenski duh na mariborski sodniji takoj zatire, ker nismo voljni še nadalje prenašati šikanne od raznih poduradnikov, kancelistov in posebno s strani g. svetnika Modrinjaka in Oswatischa, (Ozvatitca.)

Odlikovan nadučitelj. Z vojnimi križem III. razreda za civilne zasluge je bil odlikovan g. Josip Sabati, nadučitelj na Vgornji Polskavi pri Pragerskem. Zvrlemu narodnjaku in vzornemu šolniku, ki obhaja ob enem 40letnico svojega službovanja, naše iskrene častitke! — Številnim prijateljem in znancem slavljenca sporočamo, da priredi šolska mladina v zvezi s krajnim šolskim svetom in občino Zg. Polskava v proslavo plodnosnega in požrtvovalnega 40letnega službovanja svojega priljubljenega nadučitelja, dne 1. septembra skromno slavnost. Ob 9. uri dopoldne se zbere šolska mladina v cerkvi pri službi božji, po maši se vrše v šoli deklamacije in govori, nato pa se zberejo znanci in prijatelji slavljenca, ki se tem potom vabijo k slavnosti, (posebna vabila se ne bodo razpošiljala) v gostilni g. Herrmana.

V nevarnosti. Dne 23. avgusta je bilo v kopalnicah v Ptujju jako živahno. Po Dravi je plavalo mnogo čolnov. Med drugimi sta se peljala v majhnem sandolinu tudi sina v Ptujju nameščenih častnikov. Po ne previdnosti sta zašla v velike valove sredi reke, v katerih se je čolnici prevrgel. Na njuno vpitje na pomoč sta skočila v vodo g. poročnik Aleksander Mlakar, ki je prišel ravno ta dan naravnost iz strelskih jarkov in mariborski dijak Miroslav Kaukler. S trudom in lastno nevarnostjo se jima je posrečilo, oba ponesrečenca rešiti. Stariši, zatorej ne puščajte otrok brez nadzorstva na vodo.

Kino Ideal. Spored za danes: Nadaljevanje znamenite Homunkulus serije: Homunkulus V. del (Uničenje človeštva). Jutri, v soboto se serija zaključuje s šestim delom: Pogibel Homunkulusa. Zadnja predstava ob pol 9.

uri na vrtu s spremljevanjem orkestra. Kino Ideal.

Zatekel se je pes sivo - rujav, pasme »Stahlpintuher«. Odda naj se na Poljanskem nasipu št. 52.

Aprovizacija.

— **Stranke in hišne pole.** Stranke, ki bi iz kateregakoli vzroka vpisale v hišno polo več oseb, kakor jih pri rodbini stanuje, se pozivljajo, da se takoj zglaste pri mestnem magistratu in svojo napoved popravijo, da se izognejo strogi kazni. Hišna legitimacija, katero so prejeli legisti gospodarji, služi v to, da se z isto zglasti vsako stranko, ki se v hišo priseli ali iz hiše izseli. Za priglase ali odglaseitev pošlje hišni gospodar lahko tudi kako drugo osebo, kateri pa mora izročiti hišno legitimacijo. V hišno legitimacijo vpiše priglase ali odglaseitev stranko mestni magistrat. Kdor ne odglasi seljenjo stranko ali osebo, bo ravno tako kaznovan, kakor če bi ko zglasil, ki ne stanuje v hiši. Kdo je v hiši samo na hranialu, na stanovanju, ne sme biti vpisan v hišno polo. Vsak se sme vpisati le tam, kjer stanuje. Krušne komisije ne bodo sprejemale priglasev in ne odglaseitev. Ta urad se nahaja v mestni posvetovalnici — vsak terek in petek pa v veliki magistratni dvorani.

— **Meso na rumene izkaznice C.** V soboto, dne 1. septembra, popoldne bo delila mestna aprovizacija v cerkvi Sv. Jožefa goveje meso med stranke, ki imajo rumene izkaznice s črko C. Red je naslednji: Od pol 2. do 2. št. 1—200, od 2. do pol 3. št. 201—400, od pol 3. do 3. št. 401—600, od 3. do pol 4. št. 601—800, od pol 4. do 4. št. 801—1000, od 4. do pol 5. št. 1001—1200 od pol 5. do 5. št. 1201 do 1400, od 5. do pol 6. št. 1401—1600, od pol 6. do 6. št. 1601—1800, od 6. do pol 7. št. 1801 do konca. Poleg rumenih izkaznic C je primesti s seboj izkaznice za meso, ki so se razdeljevale pri zadnjih krušnih komisijah. Pripravite drobšč.

— **Oddaja čenejšega mesa na Viču.** Občani Viča, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črkami B in C, dobe v soboto dne 1. septembra popoldne v mesnici pri g. Skrlu na Viču (onstran železniškega tira) prasičje meso. Na vrsto pridejo od 3. do 4. vse stranke z izkaznicami B, od 4. do 5. stranke z izkaznicami C št. 1 do 300, od 5. do pol 6. stranke z izkaznicami B št. 301 do konca. Kilogram stane 2 K. Ena oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi pol kg, 3 do 4 osebe 3/4 kg, 5 do 6 oseb 1 kg, 7 do 8 oseb 1 1/4 kg, več 1 in pol kg.

— **Oddaja čenejšega mesa v Mostah.** Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v soboto dne 1. septembra popoldne v Mostah prasičje meso po znižanih cenah in sicer v mesnici g. Karla Štruklja na Zaloški cesti št. 14. Meso dobe stranke, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črkami B in C. Od 3. do 4. pridejo na vrsto stranke z rumenimi izkaznicami B, od 4. do 5. stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 250, od 5. do pol 6. stranke rumen. izkaznicami C št. 251 do konca. Kilogram stane 2 K. Ena oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi pol kg, 3 do 4 osebe 3/4 kg, 5 do 6 oseb 1 kg, 7 do 8 oseb 1 1/4 kg, več 1 1/2 kg.

— **Krompir.** Opozorjamo vse posestnike, ki imajo že zrelo krompir, da ga oddajo komisijonarju občine do 5. septembra 1917, ker velja prevzemna cena 25 K za 100 kg samo do tega dne. Od 6. septembra 1917 naprej ob cena samo 15 kron za 100 kg.

— **Za konzerviranje sadja.** Od c. kr. urada za ljudsko prehrano naturalizirano mesto za preskrbo zelenjadi in sadja, Dunaj 1, Plankergasse 4, je oddelilo lekarnarjem po 4 kg benecoev natrgove kisline, katera se bode prodajala strankam v svrhu vlaganja sadja v zasebnih gospodarstvih. To kisline je po nakazilu navedenega mesta poslala tvežka Petzold in Süß z Dunaja. Kisline je v tabletah po 1 kg, zavita pa po 10 tablet skupaj. Cena tablete je v nadrobni prodaji 6 v. Prodajala se bode proti izkazilu sladkornih nakaznic. Na vsako izkaznico se bode zamoglo dobiti največ 5 g in se bode napravila na sladkornih izkaznicah za vsak gram ena luknjica kot dokaz, da je stranka kisline že dobila. Pouk o uporabi kisline pri vlaganju sadja je pri vsakem zavitku priložen.

Razne stvari.

— **Čikorije za 25.000 kron** sta ukradla pekovski pomočnik A. Herman in elektrik Stöckbauer v tovarni Ch. Krausa na Dunaju. Tatu so pač vjeli, blago je pa že prodano.

— **Tihotapstvo z živili.** V Zagrebu so zasačili za prevažanje pohištva namenjen voz, v katerem so bila natovljena živila v vrednosti 60.000 kron. Živila so bila namenjena v Dal-

— **Jugoslovanski list v Petrogradu.** Kakor smo že javili po »Novem Vremenu«, je izšla v Petrogradu prva številka novega jugoslovanskega lista. Zdaj javlja »Draue«, da sede v uredništvu tega lista tudi znani hrvatski publicisti Franjo Supilo, Milan Marjanović in dr. Franjo Potonjak.

— **Klofač v Pragi.** Dne 29. avgusta se je pripeljal v Prago poslanec Klofač. Na kolodvoru ga je sprejela velika množica in ga živahno pozdravila. Ko je prišel do narodnosocialnega društvenega doma, so ga mladi ljudje dvignili na rame in ga nesli do voza električne železnice, kliče mu: »Na zdar!« in prepevaje češko narodno himno.

— **Na borzih na Dunaju in v Budimpešti** se je zadnje dni razvila brezprimerno silna spekulacija. Vse bi rado denar naložilo v vrednostnih papirjih. Za cene že nihče več ne vpraša. Naročil za nakup je toliko, da hočejo na Dunaju pomnožiti številno senzala. Vlada se temu početju že nič več ne ustavlja, ker ve, da je vsak odpor brez učinka. Se hujša spekulacija se je razvila na borzi v Budimpešti. Ondotni spekulanti operirajo obenem tudi na dunajski borzi in povzročavajo tako zmešnjave.

— **Roparij v komitatu Marmaroš.** Iz Budimpešte poročajo: V komitatu Marmaroš so vjeli roparsko tolpo, ki je bila že mesec strah in groza številnih občin. Enega orožnika so bili ropari ubili. Boji v marmaroških gozdovih so trajali več dni, končno pa se je posrečilo roparsko tolpo, kateri je bil načelnik neki Andrej Rehbar, vjeti. Štela je 133 članov in kakih 190 ruskih vojakov ter 11 pobeglih ruskih vojniških vojakov. Našli so pri roparijih 130.000 K denarja, mnogo orožja in municije. Roparje so oddali vojaškemu sodiščem v Marmaroški Sihoti in v Košicah.

— **Preveč bankovcev.** »Economiste Europeen« je časopis, pri katerem sodelujejo najodličnejši francoski finančniki in nacionalni ekonomi. Ni od muh, kar piše ta list. Economiste zahteva, da naj Francija v zame iz prometa 10 milijard bankovcev. List pravi, da je izdala Francija za 20 milijard bankovcev, dočim je za pošten denarni promet na Francoskem potrebno le 10 milijard bankovcev. Ostalih deset milijard ni v prometu, a je nesreča, da so bili izdani, ker je ta na inrodukcija provzročila nastalo silno dragotino. List zahteva, naj se skrči množina bankovcev in naj si država raje pomaga s posojili pri bankah.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 23. avgusta: Pietro Gallo, laški pešec, vojni vjetnik, v rezervni hovenovski bolnišnici. — Stefan Babicz, črnovojniški pešec, v rezervni vojaški bolnišnici v Marjanšču. — Kalman Takacs, pešec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli. — Erik Izlakar, sin zasebnice, 6 let, Krizevska ulica 6.

Dne 24. avgusta: Paolo Corte, laški pešec, vojni vjetnik, v rezervni hovenovski bolnišnici. — Karel Skoda, sin služkinje, 3 mesece, Linhartova ulica 32.

Dne 25. avgusta: Hedvika Dobele, trgovčeva hči, 7 mesecev, Sv. Martina cesta 15. — Marija Kolenc, zasebnega uradnika žena, 54 let, Kolodvorska ulica 7.

Dne 26. avgusta: Anton Šilvar, posestnikov sin, hiralec, 33 let, Radokega cesta 9.

V deželni bolnišnici: Dne 21. avgusta: Anton Bonetta, fotografski pomočnik, 18 let. — Ivan Zajec, bliski premogar, 42 let. — Fran Poljanec, tovarniški delavec, 60 let.

Dne 22. avgusta: Jospina Medja, skafarjeva vdova, 55 let. — Marija Gorkič, begunka, 80 let.

Dne 23. avgusta: Josip Muznik, užitar, begunc, 78 let. — Ana Mohar, hči tovarniškega delavca, 3 dni.

Dne 25. avgusta: Katarina Lisnik, begunka, 75 let. — Marija Drinovc, žena železniškega poduradnika, 58 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

V Parizu izprašana
učiteljica francoščine, daje pouk.
Aneta Poločnik, Cigaletova ulica št. 4/
II. nadstropje, Ljubljana. 2789

Vlagalko
sprejme tiskarna Drag. Hribarja,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Stanovanje
k posameznim boljšim rodbinam, se išče
za dva trikotna stola, za dve dila-
tacijske mize (seda) in za malo delo.
Na željo se da tudi živili. Ponudbe pod
„A. D. 2889“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Družabnica
in pomoč v gospodinjstvu, večja kuhanja in
malega šivanja, se sprejme takoj pri
mali obitelji blizu Maribora. Prednost
imajo begunke iz juga. — Ponudbe pod
„Družabnica/2889“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Starejša, zanesljiva
begunka brez otrok
dobi prosti sobe v trgu na Spodnjem
Stajerskem, tik žel. postaje, prevzame
skrb za skrajno leto prazno manjšo
hišo. Naslov: F. Exel, Rajhenburg ob Savi

Večje kmetско posestvo
se proda, v ravnini, 5 minut od železniške
postaje, okrog 75 orolov zemlje, velika lepa
enonadstropna hiša, v hiši se nahaja die-
tina stara gostilna in poleg hiše so tudi
vsa pripravna gospodarska poslopja. Cena
je nizka in prodajalni pogoji zelo ugodni.
— Naslov pri upravnistvu »Slovenskega
Naroda«. Znamka za odgovor. 2890

KONJ
(Eisenschimmel), se proda, pet let star,
visok 15 pesti. Franc Polke, Mihelja vas
Črnomelj. 2880

Kupim takoj dva nova ali dobro ohranjena
mlina za koruzo
kakor tudi za vsa druga žita. —
Priprava morata biti za parni pogon.
Takojšnje ponudbe naj se pošljejo na:
Anton Medvedić, Klana, Istra.

Nabavite si naš cenik
od vojnih devljev, letnih devljev, sandal,
nadomestka za kavo s sladkorjem, mila
za brivce, kocke za juho in golač, creme,
malinova, Vanilinzucker, Backpulver,
cimet, kila-kov, paprike, muškata,
pimenta, ingura in začirana v paketi;
nadomestek za škrob itd. Cene zmorne
posrežba točno! Vučković & Šimenik,
import-export, Zagreb, Svetočični trg 1

SLUGA
se sprejme
V KINO IDEAL.
Vstop takoj. 2891

Občina trg Središče, proda
hrastov les
približno 2000 hrastov ponudbenim
potom. Gozd leži pri okrajni cesti,
20 minut od železniške postaje Sre-
dišče. Pogoji se izvejo pri županstvu.
Ponudbe do 20. septembra 1917.

boljši hlapec za konje.
Vstop takoj. Doletno mesto za vnovče-
vanje živine v Ljubljani. 2893

Starejša prodajalka
se takoj sprejme, za trgovino z mešanim
blagom, večja slovenskega in nemškega
jezika v govoru in pisavi. 2854
Kje, pove upravništvo »Slovensk. Naroda«.

Pristen dober
brinjevec
se dobi pri
L. SEBENIKU v Spod. SISKI.

Povečane slike
do naravne velikosti, kakor tudi
oljnat portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185
Davorin Rojšek
prvi fotografski in povečalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Rabila sem Vaš kreme
VUNOME
in moram ga vsakemu vsoč
priporočati
Zd. Wastlova,
članica opere na Kral. Vinogradih.
Izdeluje: Laboratorij Hera, Praga-
Vrbovice, Halek. ul. 35, tel. 6443.
Veliki lonček 3 K, srednji K 1.50, za
poskušnjo 60 vin — Pošljite se po
pošti proti vpostlatvi zneska z dodat-
kom 60 vinarjev za porto.
Zalogav Ljubljani: Lekarna
U. pl. Trakoczy. 3084-IV.

Kmetška hranilnica in posojilnica
v Knežaku,
registrirana zadruga z nom. savezo.

VABILO
na
občni zbor
ki bo dne 8. septembra 1917 ob 3. uri
popol. v zadrugi pisarni v Knežaku.

Dnevni red:
1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzorstva in potrjenje
računskega zaključka za leto 1916.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Volitev načelnika.
5. Volitev računskega pregledovalca
oziroma namestnika.
6. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ta občni zbor ne bil
sklepen, se vrši po § 35. z. pr. pol ure
pozneje na istem kraju z istim dnevnim
redom drug občni zbor, ki sklepa brezpogojno.

Za načelnika:
Drag. Česnik S. r. Al. Urbančič S. r.

cilindre
Klobuke
in čepice
v največjih fazonah in v veliki izbiri
pripravlja
IVAN SOKLIČ.
133
128. Prebni Panamsko-članski od 9 K do 50 K. 42

Kopališče „Hotel Slon“
od sobote 1. septembra dalje
GORKE KOPELJI.
Parketne desčice

iz hrastovine, se ugodno proda. Prevzame se
eventuelno tudi polaganje. 2887
Josip Puch, pokladalec parketov, Ljubljana, Gradaška ul. 22.

Magister, magistra ali nediplomiran asistent
se išče za takojšen vstop v lekarno v Stubici.
Obsežne ponudbe na **E. V. FELLER, Zagreb, Jurjevska**
ulica 41. 2884

Kupujem suhe gobe
vsako množino cunj in starih odej (kovtrov) oziroma vato.
Preskrbam tudi prevozna dovoljenja. 2888
Cenjene ponudbe na
Rudolf Cotić, trgovec, Vrhnika.

Velike mladinske predstave
z novim, krasnim sporedom
v „KINO CENTRAL“ v dežel. gledališču
jutri v soboto ob 4. uri popoldne, v nedeljo ob pol 11. uri
dop. in 3. popoldne in v ponedeljek ob 4. pop. in pol 8. zveč.

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
vzdržuje st. p. z. občinu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
samo Pod Trančo št. 2
poleg Cevljarskega mostu.
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, travok i. t. d.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

TEDENSKA
SLIKE

ki pridobivajo vsak teden mnogo zanimivih slik z bogatimi in o drugih važnih aktualnih
domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep
družinski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestrankski ilustrirani tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsko društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 3-80 pol leta K 7.50 in celo leto K 15-
Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Askerca ter tudi lepe

zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!
Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno ter
poštne prosto na ogled.

Upravištvo lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10/L.

Zahvala in priporočilo.
Podpisana vljudno sporočam,
da sem prodala svoje posestvo
in gostilno
Udano podpisana naznanjam, da
sem kupim potom pridobila staro-
znano gostilno z vrtno, salonom
ter velikim hlevom za isprgo
konj voznikov
„pri Lozarju“
v Rožni ulici št. 15 v Ljubljani (sv. Jakoba trg)
gospej **Justini Poženel** iz
Ljubljane
Ob tej priliki ko se poslav-
ljam od gostilniške ljubiti, katero
sem izvrševala skozi dolgo vrsto
let, se zahvaljujem svojim cenj.
gostom za iskano mi naklonje-
nost ter najtopleje priporočam
svoje naslednico.
S spoštovanjem
Helena Tomc.
od gospe **Helene Tomc**, katero pre-
vzamem z dnem 1. septembra t. l.
Priporočam se vsem dosedanjim
kakor tudi novim cenjenim gostom
tako iz mesta kakor iz dežele, zago-
tavljajoč jih točno postrežbo v jedi
in pristni pijači ter si bodem s tem
skušala pridobiti vsestransko za-
upanje.
Z odličnim spoštovanjem
Justina Poženel,
gostilničarka.

Stanislav Sterniša
desetnik nekega gorskega strel. polka in absolvent trgovske šole Mahr
dne 26. julija na italijanskem bojišču v 23. letu padel častne smrti.
Pokopan je bil na vojaškem pokopališču v Mohorini.
Sv. maša-zadušnica se bo darovala v ponedeljek dne 3. septembra
ob 8. uri v cerkvi Marijinega Oznanenja. 2882
Mlademu junaku bo ohranjen časten spomin.
LJUBLJANA, dne 31. avgusta 1917.

IVANA
v starosti 25 let.
Pokopali so ga v hladni tuji zemlji dne
13. t. m. Bila mu lahka! 2883
Večnaja mu pamjat.
Ljubljana, v avgustu 1917.
Rodbina:
Gorec.

Zahvala.
Za vse blage dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega
nepozabnega očeta, starega očeta, strica gospoda
Franca Gerkmana
o. kr. vadniškega učitelja v pok. itd.
izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo, kakor tudi za spremstvo dragega
ranjkega. Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov.
2882
Zahvalni ostan.